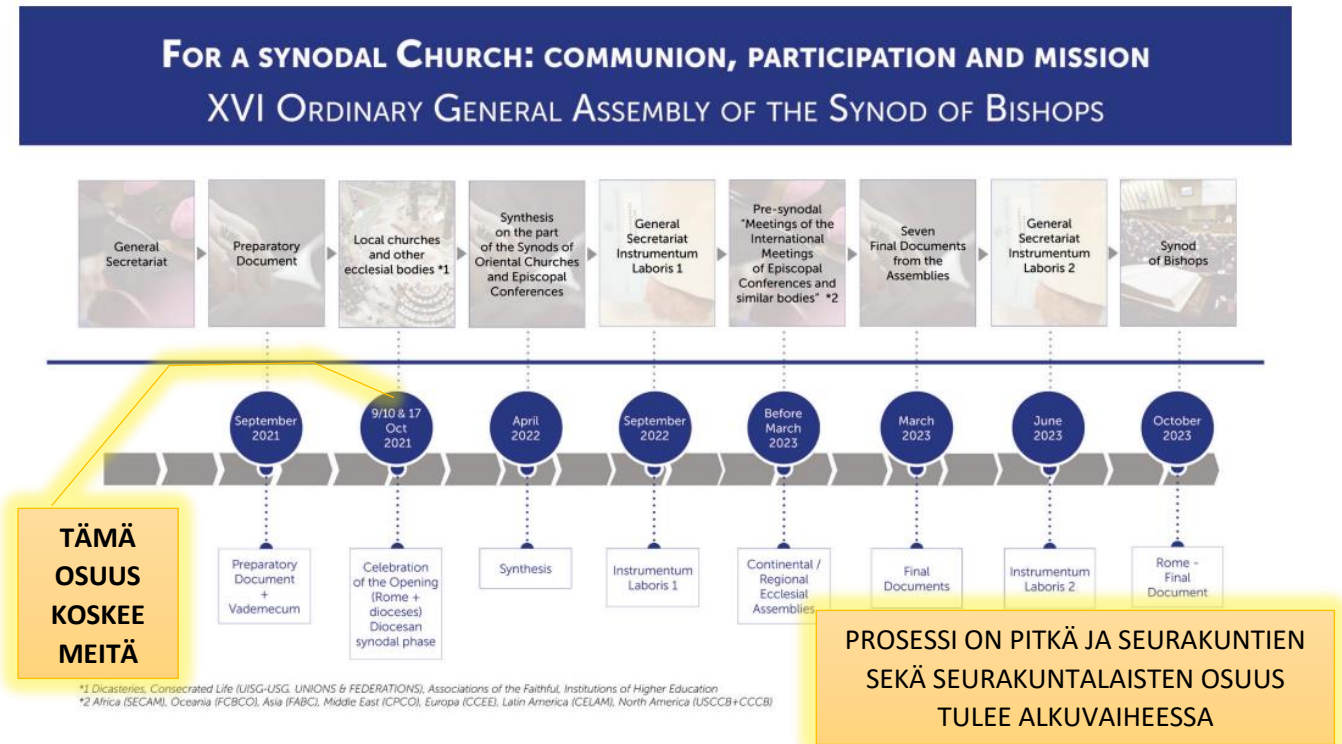

Seurakunnassa toteutettava Synodiosuus

Vuosien 2021-2023 aikana paavi Franciscus on kutsunut koko katolisen kirkon koolle keskustelemaan kirkon synodaalisuudesta, joka on ratkaisevan tärkeä aihe kirkon elämän ja lähetystehtävän kannalta.

Piispainsynodia valmistelevalle valmistautuminen tapahtuu monilla eri tasoilla. Koko synodin aihe on: Synodi synodaalista kirkkoa varten: yhteys, osallisuus, lähetys.

17.10 ALKOI SYNODIN KOLMAS VAIHE (merkitty kuvaan) JOSSA PAIKALLISET SEURAKUNNAT (myös meidän Pyhän Marian Seurakunta) ANTAVAT OMAN PANOKSENSA SYNODIIN.

Tässä kolmannessa vaiheessa seurakuntalaiset osallistuvat Synodiin. Seurakunta pyrkii järjestämään seurakuntalaisille erilaisia mahdollisuuksia osallistua ryhmiin, jossa käydään synodin aiheita läpi ja keskustellaan niistä. Tarkoitus on, että jokainen seurakuntalainen saisi tuoda oman näkemyksensä asiaan. Synodi on hengellinen prosessi, polku, jossa kerrotaan sekä kuunnellaan ja opitaan toisiltamme. Tästä prosessista kerätään myös dokumentaatio, joka siirtyy jossain muodossa hiippakuntaan ja hiippakunnasta jossain muodossa eteenpäin Vatikaanin piispainkokoukseen.

Niille, jotka eivät pääse osallistumaan seurakunnan ryhmiin tai joilta on jäänyt jotain esiintuomatta ryhmissä, niin seurakuntamme on avannut paikan, johon voi kirjoittaa näkemyksensä tai täydentää näkemyksiään. Näkemyksensä saa antaa nimensä kanssa tai nimettömänä.

Linkki näkemyksien antamista varten:

https://forms.office.com/Pages/ResponsePage.aspx?id=biWAOFX-HUKEA_XUKIY_3TWfu9-b4CpOrDXI71y4AqFUOUJZSFMzWEtKOVJBSzBLQVZFQTITNVpGQS4u

Vademecumissa on kuvattu synodiproessi ja seurakuntavaiheeseen liittyy erityisesti kohdat **1.4, 2.3, 2.4** ja **5.3** (*Tällä hetkellä vain kohta 5.3 on suomennettu*).

Vademecumi löytyy täältä:

<https://www.synod.va/en/news/vademecum-for-the-synod-on-synodality.html>

Alla rukous synodityötä varten ja sen perässä Vademecumista suomennettu osuus, jota käytetään pohjana seurakunnassa tehtävässä synodiosuudessa.

Synodityö olisi aina hyvä aloittaa rukouksella oli kyseessä sitten ryhmän kokoontuminen tai internetin kautta annettava näkemysten antaminen.

Rukous synodia varten

Me seisomme edessäsi, Pyhä Henki

(Adsumus, Sancte Spiritus)

Me seisomme edessäsi, Pyhä Henki,
ja kokoonnumme sinun nimessäsi.

Sinä yksin johdat meitä,
tule asumaan sydämiimme.

Opeta meille oikea tie
ja kuinka meidän on sitä kuljettava.

Me olemme heikkoja ja syntisiä,
älä anna meidän eksyä.

Älä anna tietämättömyyden johtaa meitä väärille poluille,
älä anna puolueellisuuden vaikuttaa tekoihimme.

Anna meidän löytää sinusta ykseytemme,
niin että kulkisimme yhdessä kohti iankaikkista elämää
emmekä joutuisi harhaan totuuden tieltä
ja siitä, mikä on oikein.

Tätä me pyydämme sinulta,
joka toimit kaikkialla ja kaikkina aikoina,

Isän ja Pojan yhteydessä,
iankaikkisesta iankaikkiseen.

Aamen.

VADEMECUMISTA SUOMENNETU OSUUS:

5.3 Pääkysymys keskusteltavaksi

Tämä synodi asettaa seuraavan peruskysymyksen: Julistaessaan evankeliumia synodaalinen kirkko ”kulkee yhdessä”. Kuinka tämä ”yhdessä kulkeminen” tapahtuu tänään paikalliskirkossanne? Mitä askeleita Henki kutsuu meitä ottamaan, jotta kasvaisimme ”kulkiessamme yhdessä”? (PD, 26)

Vastatessamme tähän kysymykseen meitä kehoitetaan:

- Muistelemaan kokemuksiamme: Mitä paikalliskirkkomme kokemuksia tämä kysymys tuo mieleen?
- Tulkitsemaan näitä kokemuksia syvemmin: Mitä iloa ne toivat? Mitä vaikeuksia ja esteitä niissä kohdattiin? Mitä haavoja niissä paljastui? Mitä oivalluksia ne herättivät?
- Kokoamaan hedelmät jaettavaksi: Missä näissä kokemuksissa kaikuu Pyhän Hengen ääni?

Mitä Henki pyytää meiltä? Mitkä näkökohdat on vahvistettava, mitä muutosnäkyymiä on, mitä askeleita on otettava? Missä olemme yksimielisiä? Mitä polkuja paikalliskirkollemme avautuu?

Auttaaksemme ihmisiä tutkimaan tätä peruskysymystä syvemmin seuraavaksi esitetään teemoja, jotka korostavat ”eletyn synodaalisuuden” tärkeitä ulottuvuuksia (PD, 30). Näihin kysymyksiin vastatessa on hyvä muistaa, että ”yhdessä kulkeminen” tapahtuu kahdella syvästi toisiinsa liittyvällä tavalla. Ensiksi kuljemme yhdessä toistemme kanssa Jumalan kansana. Sitten kuljemme yhdessä Jumalan kansana koko ihmisperheen kanssa. Nämä kaksi näkökohtaa rikastuttavat toisiaan ja ovat hyödyksi yhteisessä pohdinnassamme kohti syvempää yhteyttä ja hedelmällisempää lähetystyötä.

Seuraaviin kymmeneen teemaan liittyviä kysymyksiä voi käyttää lähtökohtana tai ohjeena; keskustelun ja vuoropuhelun ei tarvitse rajoittua niihin.

1. MATKAKUMPPANIT

Kirkossa ja yhteiskunnassa olemme toistemme rinnalla samalla tiellä. Ketkä paikalliskirkossamme ”kulkevat yhdessä”? Ketkä näyttävät olevan etäämmällä? Miten meitä kutsutaan kasvamaan kumppaneina? Mitkä ryhmät tai ketkä ihmiset jäävät syrjään?

2. KUUNTELEMINEN

Kuunteleminen on ensimmäinen askel, mutta se vaatii avointa mieltä ja sydäntä vailla ennakkoluuloja. Miten Jumala puhuu meille niiden äänten kautta, jotka joskus jätämme huomiotta? Miten maallikoita, etenkin naisia ja nuoria kuunnellaan? Mikä auttaa tai estää kuuntelemasta? Miten hyvin kuuntelemme syrjässä olevia? Miten sääntökuntalaisten panos huomioidaan? Mikä rajoittaa kykyämme kuunnella, varsinkin niitä joiden näkemykset eroavat omistamme? Onko vähemmistöjen – varsinkin köyhien, syrjittyjen ja yhteiskunnassa poissuljettujen – äänelle tilaa?

3. PUHUMINEN

Kaikkia kutsutaan puhumaan rohkeasti (parrhesia) eli vapaasti, totuudessa ja rakkaudessa. Mikä mahdollistaa tai estää rohkean, rehellisen ja vastuullisen puhumisen paikalliskirkossamme ja yhteiskunnassa? Milloin ja miten pystymme sanomaan mikä on meille tärkeää? Millainen on suhde paikallismedian (ei vain katolisen median) kanssa? Kuka puhuu kristillisen yhteisön puolesta ja kuinka heidät valitaan?

4. VIETTÄMINEN

“Yhdessä kulkeminen” on mahdollista vain jos se perustuu yhteiseen Sanan kuuntelemiseen ja eukaristian viettoon. Miten rukous ja liturgian vietto innoittaa ja ohjaa yhteistä elämäämme ja lähetystehtävää yhteisössämme? Miten ne innoittavat tärkeimpiä päätöksiä? Miten edistämme kaikkien uskovien aktiivista osallistumista liturgiaan? Mitä sijaa annetaan lukijan ja akoluutin palvelutehtävään osallistumiselle?

5. YHTEINEN VASTUU YHTEISESTÄ LÄHETYTEHTÄVÄSTÄ

Synodaalisuus palvelee kirkon lähetystehtävää, johon kaikki jäsenet on kutsuttu osallistumaan. Kun me kaikki olemme lähetysopetuslapsia, millä tavalla jokaista kastettua kutsutaan osallistumaan kirkon lähetystehtävään? Mikä estää kastettuja olemasta aktiivisia lähetystyössä? Mitä lähetystyön alueita laiminlyömme? Miten yhteisö tukee jäseniään, jotka palvelevat yhteiskuntaa eri tavoin (yhteiskunnallinen ja poliittinen osallistuminen, tieteellinen tutkimus, opetus, yhteiskunnallisen oikeudenmukaisuuden edistäminen, ihmisoikeuksien puolustaminen, ympäristönsuojelu jne.)? Miten kirkko auttaa näitä jäseniä palvelemaan yhteiskuntaa missionaarisesti? Miten lähetystyötä koskevat valinnat tehdään ja kuka ne tekee?

6. DIALOGI KIRKOSSA JA YHTEISKUNNASSA

Dialogi vaatii sitkeyttä ja kärsivällisyyttä, mutta se myös mahdollistaa keskinäisen ymmärryksen. Missä määrin yhteisömme eri kansat käyvät yhdessä vuoropuhelua? Mitä vuoropuhelun paikkoja ja keinoja paikalliskirkossamme on? Miten edistämme yhteistyötä naapurishiippakuntien, alueen uskonnollisten yhteisöjen, maallikkoyhdistysten ja liikkeiden jne. kanssa? Miten näkemuserot tai konfliktit ja vaikeudet kohdataan? Mihin erityisaiheisiin kirkossa ja yhteiskunnassa on kiinnitettävä enemmän huomiota? Mitä kokemuksia dialogista ja yhteistyöstä meillä on muihin uskontoihin kuuluvien tai uskonnottomien kanssa? Miten kirkko käy vuoropuhelua yhteiskunnan muiden sektorien kanssa ja oppii niiltä: politiikka, talouselämä, kulttuuri, siviiliyhteiskunta, köyhät?

7. EKUMENIA

Eri tunnustuskuntiin kuuluvia kristittyjä yhdistää yksi kaste; heidän vuoropuhelullaan on erityinen sija synodaalisella tiellä. Mitä suhteita kirkkoyhteisöllämme on toisten kristillisten traditioiden ja tunnustuskuntien kanssa? Mitä jaamme ja miten kuljemme yhdessä? Mitä hedelmiä yhdessä kulkemisellamme on? Mitä vaikeuksia on? Miten voimme ottaa seuraavan askeleen kulkiessamme kohti toisiamme?

8. AUKTORITEETTI JA OSALLISTUMINEN

Synodaalinen kirkko on osallistuva ja yhteisvastuullinen kirkko. Miten kirkkoyhteisömme tunnistaa päämäärät, keinot niiden saavuttamiseen ja otettavat askeleet? Miten auktoriteettia tai hallintoa harjoitetaan paikalliskirkossamme? Miten tiimityötä ja yhteisvastuuta toteutetaan? Miten ja kenen taholta arviointia tehdään? Miten maallikkojen palvelutehtäviä ja vastuuta edistetään? Onko meillä hedelmällisiä kokemuksia synodaalisuudesta paikallistasolla? Miten synodaaliset toimielimet toimivat paikalliskirkon tasolla (seurakuntien ja hiippakunnan pastoraalineuvostot, pappienneuvosto jne.)? Miten voimme edistää synodaalisempaa lähestymistapaa osallistumisessa ja johtajuudessa?

9. EROTUSKYKY JA PÄÄTÖKSENTEKO

Synodaalisella tavalla teemme päätökset tutkimalla mitä Pyhä Henki sanoo koko yhteisön kautta. Mitä keinoja ja prosesseja käytämme päätöksenteossa? Miten niitä voi parantaa? Miten edistämme osallistumista päätöksentekoon hierarkkisten rakenteiden sisällä? Auttavatko päätöksentekomenetelmämme meitä kuuntelemaan koko Jumalan kansaa? Mikä on konsultoinnin ja päätöksenteon suhde ja miten niitä toteutetaan? Mitä työkaluja ja menetelmiä käytämme edistääksemme läpinäkyvyyttä ja tilivelvollisuutta? Miten voimme kehittyä yhteisessä hengellisessä erottelukyvyyssä?

10. KASVATUS SYNODAALISUUTEEN

Synodaalisuus merkitsee valmiutta muutokseen, koulutukseen ja jatkuvaan oppimiseen. Miten kirkkoyhteisömme kasvattaa ihmisiä, jotta he pystyisivät paremmin ”kulkemaan yhdessä”, kuuntelemaan toisiaan, osallistumaan lähetystehtävään ja vuoropuheluun? Mitä koulutusta tarjotaan, jotta edistetään arviointia ja auktoriteetin harjoittamista synodaalisella tavalla?

Lisätietoa:

Vatikaanin Synodisivu: <https://www.synod.va/en.html>

Hiippakunnan Synodisivu: <https://katolinen.fi/synodi-21-23/>

Piispainkokouksen paimenkirje synodista: <https://katolinen.fi/piispainkokouksen-paimenkirje-synodista/>